

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Historia 2a

Tema: Mänskliga rättigheter och deras betydelse för fred

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas förståelse av mänskliga rättigheters roll i samhället och deras betydelse för fred och stabilitet. Provets frågor syftar till att utvärdera både faktakunskaper och förmåga att resonera kring komplexa frågor kopplade till mänskliga rättigheter.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

“Undervisningen ska fokusera på mänskliga rättigheters roll i att skapa och upprätthålla fred. Det ska också diskuteras hur brist på mänskliga rättigheter ofta resulterar i konflikter och hur arbete för mänskliga rättigheter kan bidra till hållbar fred.”

Kunskapskrav

“Eleven kan redogöra för och analysera mänskliga rättigheters utveckling samt diskutera deras betydelse i olika samhällen och konflikter.”

Prov

Faktafrågor

1. Vilken av följande rättigheter är en grundläggande mänsklig rättighet?

- A) Rätt till arbete
- B) Rätt till utbildning
- C) Rätt till liv

D) Rätt till personlig säkerhet

2. Vad är syftet med FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna?

- A) Att skydda enskilda nationers lagar

B) Att främja handel mellan länder

C) Att fastställa universella grundläggande rättigheter

D) Att begränsa migration

3. Vilket år antogs FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna?

A) 1948

B) 1951

C) 1966

D) 1978

4. Vilken av följande organisationer arbetar främst med att skydda mänskliga rättigheter?

A) Världshälsoorganisationen

B) Amnesty International

C) Internationella domstolen

D) Världshandelsorganisationen

5. Hur definieras "diskriminering"?

A) Orättvis behandling baserat på olika grupper

B) Jämlig behandling av alla individer

C) Lagstiftning för att skydda minoriteter

D) Rätt till asyl i andra länder

6. Vad menas med "rättvisa"?

A) Olikhet i rättssystemet

B) Jämlig behandling och lika rättigheter för alla

C) Rätt att straffa brottslingar

D) Att skydda ekonomiska intressen

7. Vilken av följande händelser är kopplad till mänskliga rättigheter?

A) Första världskriget

B) Den industriella revolutionen

C) Apartheid i Sydafrika

D) Den kalla kriget

8. Vilket påstående om mänskliga rättigheter är korrekt?

A) Mänskliga rättigheter gäller för alla individer

B) Mänskliga rättigheter är unika för varje nation

C) Mänskliga rättigheter kan begränsas under krig

D) Mänskliga rättigheter är enbart juridiska begrepp

9. Vad innebär "civil- och politiska rättigheter"?

- A) Rättigheter rörande ekonomiska fördelar
- B) Rättigheter som skyddar individens friheter**
- C) Rättigheter specifika för barn
- D) Rättigheter endast för kvinnor

10. Vilka är "ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter"?

- A) Rättigheter kopplade till fitness och hälsa
- B) Rättigheter som rör livsvillkor och människors välfärd**
- C) Rättigheter för myndiga medborgare
- D) Rättigheter för anställda i privata företag

11. Vilken roll har individer i skyddet av mänskliga rättigheter?

- A) Ingen roll
- B) Att vara aktiva medborgare och pådrivare av förändring**
- C) Att utesluta sig från politiska frågor
- D) Att enbart följa lagar

12. Varför är medborgarrättsrörelsen i USA betydelsefull?

- A) Den skapade ekonomiska fördelar
- B) Den kämpade emot rasdiskriminering och för jämlikhet**
- C) Den hade ingen egentlig påverkan
- D) Den fokuserade enbart på utbildning

13. Vad kännetecknar en hållbar fred?

- A) Stabilitet och respekten för mänskliga rättigheter**
- B) Total avsaknad av konflikter
- C) Ekonomiska intressen
- D) Politisk dominans

14. Hur kan brist på mänskliga rättigheter leda till konflikt?

- A) Genom att öka medborgarnas deltagande
- B) Genom att skapa djupare klyftor och orättvisor i samhället**
- C) Genom att uppmuntra samarbete
- D) Genom att bevara traditioner

15. Vad innebär uttrycket "rättvisa och fred"?

- A) Att verksamheter enbart fokuserar på straff
- B) Att rättvisa är en grundpelare för varaktig fred**
- C) Att rättvisa ofta är svår att uppnå
- D) Att fred är viktigare än rättvisa

Resonerande frågor

1. Reflektera över hur bristen på mänskliga rättigheter kan leda till långvariga konflikter.

Syftet med frågan är att låta eleverna analysera sambanden mellan mänskliga rättigheter och konflikter på djupet.

2. Diskutera storleken av mänskliga rättigheter i relation till globalisering. Denna fråga uppmanar eleverna att tänka kritiskt kring hur globala förändringar påverkar mänskliga rättigheter.

3. Hur kan internationella organisationer effektivt främja mänskliga rättigheter?

Elever ges möjlighet att argumentera för och emot olika metoder för att försvara mänskliga rättigheter.

4. Vilken roll spelar utbildning i medvetenheten om mänskliga rättigheter? En reflektion över utbildningens betydelse gör det möjligt för elever att koppla teori till praktik.

5. Analysera skillnaderna i skyddet av mänskliga rättigheter mellan olika länder.

Denna fråga gör det möjligt för eleverna att indikera kunskaper om globala skillnader och systematiska orättvisor.

6. Resonera kring hur historiska exempel av mänskliga rättighetskränkningar fortfarande påverkar samhällen idag.

Frågan ger elever handicapen att dra linjer mellan historia och nutid.

7. Diskutera hur en stark civilsamhällesorganisation kan påverka mänskliga rättigheter i ett land.

Detta ger eleverna möjlighet att se verkliga exempel på aktivism och dess effekter.

8. Reflektera över hur individer kan bidra till skyddet av mänskliga rättigheter i sina egna samhällen.

Frågan uppmanar till praktisk tillämpning av teorier och egna insikter.

Bedömning

Provets sammanlagda poäng är 30 poäng.

Faktafrågorna ger 1 poäng vardera, vilket ger max 15 poäng.

De resonerande frågorna ger 3 poäng vardera, vilket ger max 24 poäng.

För betyg E krävs 8 poäng, för C krävs 12 poäng (minst 3 poäng från resonerande frågor) och för A krävs 18 poäng (minst 5 poäng från resonerande frågor).

Tags: [Gymnasiet](#), [Historia](#), [Historia 2a](#)